

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ES SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:
egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 30 fillér.

Felolvasó szerkesztő: **BOR JÁNOS.**
Kiadótulajdonos: **BORBÉLY SAMU.**

Megjelenik hetenként egyszer, vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal
I. Vasut-utca 306.

Vitatkozások a békéről.

Beszéd beszédet követ. Németország és Anglia felváltva veszik át a szót és meglepő, hogy mindig a béke témája az, melyet varaiálnak. Ebben a szócátában a németek logikai érvekkel küzdenek, az angolok szenvedélyességgel, amibe itt-ott -- nem kell tagadni -- egy-egy szemernyi józanság is vegyül.

Mindenesetre örvendetes jelenségnek lehet tekinteni, hogy megindult az eszmecsere a békéről. Ha keressük az okokat, melyek az angolokat bőbeszédűsége készítetik, elegendő a Franciaországban uralkodó hangulatra mutatni. A franciák angolbarátsága kissé lelohadt, mióta Wilson tartják megváltójuknak. A nap hősei Wilson csapatai és az amerikai elnök diplomácia tulsulya az antántban szemlatomást megnövekedett, ami Angliának bizonyára nem tulságosan kedves. Végre is az angolok kezdik megelégnelni a háborút, a mely alatt annyit szenvednek, míg az Unió harci kedve még egészen friss, annál inkább, mert mesterséges eszközökkel is szitják.

Ezeknek a körülményeknek a megfontolásából eredhet az angol beszédesség. Nincs okunk ezen busulni. Nem szabad elmulasztanunk semmit, amivel a békéről folyó vitát továbbfejleszthetjük, anélkül, hogy békevagyunkat tulságosan előtérbe tolnánk, mert -- tapasztalhattuk -- ez csak azt a téves hitet erősíti meg az ellenségben, hogy vesztünket érezve, engedékenységet kunyorálunk.

Békekészségünket hangoztatni semmiesetre sem árt, ha békeajánlatainkkal fukarkodunk. A legjobb, ha a felmerült vitát félreértések helyreigazítására használjuk fel, mert ez legalkalmasabb a béke utjának egyengetésére.

S ha aztán a most folyó vitabeszédek a béke csiráit rejtegetnék, úgy igazán kár volna e csirákat elfojtani, a helyett, hogy szeretetteljesen ápolva őket, fakadásra segítőnk.

Harctéri és külpolitikai események.

Nem kell nagyobb fantázia a tényleges valóság megállapításához, hogy itt az ötödik téli háború Payer német alkancellár ezt bejelentte, mert a tél a hegyes vidékeken már kezdődik nemsokára. Pár hét alatt pedig ez az öldöklő háború véget nem érhet.

Az antánt óriási támadásai a francia harctéren alább hagytak. Az utóbbi napok alatt Foch tábornagy nagy erőket vitt igénybe a Cambryba vezető utak elfoglalására. Ez azonban eddig nem sikerült. Francia és amerikai haderők Verdun alatt St. Mihielnél nagy erővel támadtak. A Maas és Mosel között lefolyó eme harcok a németek visszavonulásával végződtek.

Az olasz fronton is élénk harci tevékenység éledt lel újból, amiből az olaszok közeli offenzívát jósolnak részünkről.

Payer német alkancellár nagy beszédet mondott Németország béke feltételeiről. Szerinte a mostani békét nem a kormányok, hanem magok a népek fogják kötni. Németország nem hajlandó a keleti béke szerződéseit az entente elé jóváhagyás vagy módosítás céljából bocsátani. Ellenben a nyugaton megmaradhatna a régi állapot. Németország a béke megkötése után azonnal kiűritené Belgiumot és a megszállott francia területeket. Németország hajlandó belépni a népek világszövetségébe, aláírni a döntő bíróságról és az egyenletes leszerelésről szóló megállapodást; hajlandó biztosítani a tengeri utak szabadságát a kis népek és nemzeti kisebbségek védelmét. Ezzel szemben vissza kell kapnia gyarmatait. Belgiumot minden teher és föntartás nélkül adná át. Kártérítést senkinek nem fizet.

A finn országgyűlés a hesszeni hercegnek följánlotta a királyi koronát. A hesszeni herceg készen nyilatkozott a korona elfogadására.

Az entente szibéria frontja több mint négyezer mérföldnyire terjeszkedett ki. A cseh-szláv csapatok teljes áttörést hajtottak végre és Vladivosztoktól Permig hatalmukba kerítették a vasutvonalat teljesen, mi által a bolsevik csapatokat Oroszországtól elválták.

A munkabérek látszólagos nagysága.

Nem egy tudós, nem egy pénzember megállapította már, hogy ma a háború ötödik esztendejében a pénznek nincs értéke és ezt az igazságot, még ha nem is

nagyon töri rajta a fejét, bárki észreveheti. Mert hiszen az a jelenség, hogy egy munkás például akarmetyik gyárban minimum husz koronát keres naponta, csak nem jelenthet semmi mást, mint a pénznek hihetetlen olcsóságát és értéktelenségét. Panaszkodni pedig nem szabad, mert valóságban egyáltalán nem magas ez az összeg, sőt gyakran még alacsony is és semmi sem természetesebb, mint ha a munkások keveslik a nekik jutott összegeket. Mégis a munkaadóra különösen a nagy vállalatokra nézve nagy teher a béreknek magassága és több természettel sem javíthatnak vajmi sokat helyzetükön.

Mennyiségileg megállapítva a vállalatoknak a háborus konjunktúrát okozta rezi elmékedését, sajnos ez ma már nem egy száz percentre rug! Ehez járul még az exportnak, mint leghatásosabb valuta-javítási eszköznek teljes hlányában beállott nagy értékesökkenése pénzünknek a külföldi piacokon, amivel szoros kapcsolatban vele járt a pénz vásárló értékének óriási csökkenése a békebeli pfeninggel szemben ma mindössze 60 pfennig körül van a ami ma korona értékben még számot tesz, az márkára átszámítva vajmi jelentéktelen összeggé zsugorodik össze.

És ez a negyedmárkás értékesökkenés nem a béke-márkához képest mutatkozik, hanem a háborus márkához, amelynek Németországban ép úgy megcsappant az értéke, akárcsak minálunk a koronának, ha nem is oly nagy értékben. De ily arányban nemcsak a Németországgal való forgalomban súlyed a pénzünk értéke, hanem majdnem minden semleges országgal, különösen Spanyolországgal való érintkezésben, mert ma a spanyol pezeta a legdrágább pénz és egyuttal a legkeresettebb is, tulhaladva még a dollárt, vagy az angol fontot is. Jelenthet-e tehát az ilyen pénzügyi viszonyok között és a mai tizszeres árak mellett csak számbajöhető jóvedelmet még a legnagyobb munkabér is? Egyszerűen azért nem, mert lehetetlen belőle rendszeren megélni, a követelések tehát állandóan fokozódnak és egyre nagyobb terheket raknak a munkaadók vállára.

S ez óriási rezi mellett a vállalatnak, vagy munkaadónak nem áll egyéb eszköz a rendelkezésére legalább a minimális haszon eléréséhez, mint a folytonos és állandóan erős áremelés. A legellőglatlanabbul tekintve a viszonyokat, teljes mértékben indokoltnak kell tekintenünk, ha a munkaadók és vállalatok márói-holnapra felemelik az árakat.

Emel az iparos, a kereskedő, a nagy-

vállalat és elsősorban maga az állam is: mi lesz ennek a következménye? Az, hogy az államnak kisjövendelmű polgárai, így elsősorban a köztisztviselők, nem tudnak fizetésükből megélni, a „kisemberek” az elszegényedés útjára jutnak és mivel egyre olcsóbb lesz a pénz, kezdetét veszi a kereskedés legprivitebb vállaia; a cserekereskedelem.

Formészelesen a mai rossz munkáviszonyok nem hozhatók fel oknak arra, hogy az áremelésen kívül még üzemzavarok is mutatkozzanak ezen abnormis helyzet kísérőjelenségeként. A fogyasztó közönség szívesen magára veszi a háboru okozta súlyos terheket, de ezzel szemben megkövetelheti, még pedig joggal az üzemzavartalan menetének biztosítását.

A háboruk háboruja.

A világ kétségbeesett, önmérsztő vizsgálódását így nevezi Wilson, a háborura lázító, aki átváltozó artistát meg szégyenítő sokféleségben mutatkozott be a nagy közönségnek a legutóbbi vészhozó években. A történelemtanárból lett elnök dráma előadásának kezdetén a békeapostol szerepében tetszelgett. Békepálmával a kezében telekürtölte a világot pacifista riadóival, melyeknek hanggyönyörével nem tudott betelni. Ehhez a kellemes szöveghez a zenét azok az ágyuk szolgáltatták, amiket a lány hangú elnök honfitársai szállítottak ellességeinknek.

Egy pillanat — egy robaj — és a szende lelkű apostol átvedlett Marassá. Kopasz fején acósisak, vadul hadonászó jobbájában vércsurgató kard.

Izonyatosan dühös a pápaszemes professor. Nincs a föld kerekén annyi német, amennyivel vérszomját csilapithatná. Mert hiába! „A németek rávetették magukat az egész világra, — amint az amerikai munkásokhoz intézett kiáltványában mondja, — „hogy önző érdekeiknek vessék alá.” A jogot kivégezték, az igazságot lábbal tiporják, egyetlen egy, számában kicsi osztály önkényuralma alá akarja hajtani az egész munkában görnyedező emberiséget. S mert az emberiség ezt tűrni nem akarja, ezért dul a „háboruk háboruja”.

Oly fanatikusan ragaszkodik a felfogásához, hogy nem lehet teljesen elzárkózni a feltevés elől; hátha ez az ember mégis oly örült, hogy maga is elhiszi, amit mond valóságnak tartja, ami halucináció.

De az mégis csak rosszul fest, ha az emberiség javáért sikra szálló regenerátor annyira irtózik a békétől, hogy — amint Amerikában járt semlegeselek elmondják — ott még a „béke” szót kiejteni is tilos; a szabad Amerikában razzliát tartanak azok között, akik a háborus örület tünetel világosan nem mutatkoznak és jaj — oh, sokszorosan jaj annak, akit Wilson fanatizmusa hatalmába nem ejt.

Az egész világ tudja, miért ragadott Amerika fegyvert; félti a pénzét, az iparát. Uralkodni akar mindenkin, persze angol „testvérén” is, — ez az a morál, aminek védelmében harcol az amerikai hadsereg és beszél oly kenetteljesen Wilson. Csakugyan ne tudná ezt az Egyesült Államok feje?

Wilson most mármoros a diadalátél.

Da talán mégis csak kissé korai az öröme. Megváltozhat a hadiszerecsé, még mielőtt Wilson pontot tehetne egy újabb kiáltványa után. Ne bízzék abban, hogy a németek védelmi eszközei már ki vannak merítve és a fegyveres győzelem biztos az antátnak. A fegyver aligha fogja eldönteni ezt a háborút, amilyenhez fogható még nem volt, mióta a világ világ. A felelősség azért, hogy a megegyezéses békét millió emberélet feláldozásával késlelteti, az ő lelkén fog száradni. S annak az emberiségnek, amelynek boldogulásáért állítólag küzd, legnagyobb szégyene marad mindenkor, hogy Európa kulturáját és civilizációját évtizedre vettette vissza a mások kárán keresni vágyó Amerika, amelyik előreláthatóan épp úgy fog járni, mint az a másik aki egészen hasonló céizattal rendezte a háborút; az angol testvér.

Mert a német imperializmsitólj sohasem félt az emberiség, s nem ljejt meg attól a ménkástól, melyet róla antátnék a falra festenek, de a dollár épugy mint a sterling sem lesznek sohasen oly erősek hogy rabigájukba hajtsák a világot.

Ezmég a háboruk háborujával sem lehet majd elérni.

Védekezzünk a gabonaüszög kártétele ellen.

6-7 millió métermázsá vámot szed éventként az üszög országunk buzaterméséből. Ha ehhez hozzászámítjuk azt a pusztulást, melyet az árpa-, zab-, köles-, muhar és cirok termésünkben okoz, meg kell döbbenünk a felett az óriási veszteség felett, melyet üszögtár alakjában évről évre szenvedünk.

Legyünk őszinték! Ismerjük be, ha üszögös a buzánk, annak édes mi magunk vagyunk az oka, mert ma is kerül a földbe csávázatlan buza, nem szólva a rosszul csávázotról. A tavaszi magvakat kevés kivétellel épen csírátlanul vetik el.

A buzán kétféle üszög fordul elő a kőüszög, nevezik büdös vagy zsiros üszögnek is és a porüszög. A kőüszög a veszedelmesebb és gyakoribb. A kőüszögtől megtámadott buzakalász éretlen korában kékeszöld színű, érés felé a kalászok vastagabbak, teltebbnek látszanak, mert a kőüszögös magvak duzzadtak, a polyvát szétlőve kilátszanak belőle.

A porüszög a kalászt támadja meg s ez orsó — amelyen a kalászkák ülnek — kivételével annak minden részét tönkre teszi. Porüszög a gabonz érése előtt fejezi be fejlődését s miután a szél könnyen lefújja a gabona száráról, csak kisebb része kerül csépléskor, a magvakra — ezek a csávázásnál elpusztulnak — nagyobb része a talajra hull, abba szántáskor belekeveredik, ahol életképességét évekig megtartja. Ha oly nagy mértékben lép fel a porüszög, hogy a termést tönkreteszi, jobb ha a porüszögtől telített földön kalászoszt pár évig nem termelünk.

Csépléskor az üszögös magvak egy része szétlőrik, fekete tartalma — a spóra — por alakjában reá hull a szalmára, polyva és egészséges magvakra. Különösen jól tapad a buza szakálás végén. Ha üszög spórával fertőzött buzát vetünk, az üszög a buzával együtt csírázásnak indul

s behatol a csirázó buzába. Ott él, benne fejlődik, hogy a gazda reményét verejtékes munkájának gyümölcsét tönkretegyje.

A kőüszög ellen sikerről védekezhetünk. Legbiztosabb védekezési mód a csávázás 2%-os rézgálicoldatban. 100 liter vízre 2 kg. avagy literenként 2 dkg rézgálicot számítva.

Az oldatot fahordóban vagy dézsában készítsük el s ebben mossuk meg a vetőmagot. E célra zsákvászonnal bélelt fűzva kosarat használunk, melybe 15-20 liternyi vetőmagot öntünk. A kosarat a folyadékba merítjük, hogy az oldat teljesen ellepje. A magot két kezünk között alaposan megdörzsöljük, jól megmossuk. A felszínre kerülő léha és üszögös magvakat szitával leszedjük, majd a kosarat kiemelve a csávát visszacsurgatjuk. A megcsávázott vetőmagot vékony rétegben lisztahelyre kiterítjük megszáradás végett. Ez a munka kosaronként 4-5 percig tart.

Az eljárás mint látható, nagyon egyszerű, csak ne bízzuk másra, vagy felelősséget nélkül ne hagyjuk s mi a legfőbb végrehajtsuk.

Ha mindenki lelkiismeretesen elvégzi, néhány millió métermázsával gyarapodik az ország ételme s hogy ez a mai élelemben szük világban mit jelent, tovább fejtegetni úgy vélem felesleges.

R.-r.

Kétféle mérték.

Figyelemreméltó panaszt olvasunk egy bécsi lapban, — nem azért figyelemreméltó, mert egyes kisiparosok tulburgó nyereszkedési vágyáról van benne szó, hiszen találkozik az ilyesmi — biz Isten! — nálunk is, hanem figyelemreméltó azért, mert — amit már ugyan eddig is tudunk, de az osztrákok mindig tagadták — megtudjuk belőle, hogy a hadügyminisztérium mennyire dédelgeti az osztrák gazdasági élet érdekeit, még pedig mértékben, a melynek — legalább a paritás arányában — megfelelőjére mi magyarok hiába várunk.

Hadd álljon itt a panasz hű fordításban:

„A hadügyminisztérium, mely már ismételtelen adta dicséretes tanujelét annak, hogy a front mögötti lakosság gazdasági életének nehézségein segíteni hajlandó, helyesen felismerve a bécsi kisiparosok szorongatott helyzetét, meghallgatta a munkáshiány miatt hozzáintézott panaszokat és a képzett munkások nagy részét felmentette, illetőleg bécsi műhelyekbe és kisüzemekbe vezényelte. A hadügyminiszter nyújtotta kedvezmény azonban legkevésbé sem birta a kisiparosokat arra, hogy ebből más következtetést vonjanak le, mint azt, hogy e körülményt fokozott nyereszkedésre használják ki. A reájuk utalt közönséggel szemben követeléseikben nem ismernek határt, amit különösen a magas munkabérekkel indokolnak és pedig még akkor is, ha a hadügyminisztérium által ki-rendelt munkásokkal dolgoznak. Már pedig ezeknek csak minimális béreket fizetnek. Ez az eljárás nemcsak szemérmetlen becsapása a közönségnek, hanem határozott féltreértése a hadügyminiszteri támogatás intenciójának. Tudják meg a lakatos, asztalos és mázoldómester urak, hogy támogatásra érdemeseknek is kell lenniök.

Szakadatlanul a saját nyomort felpanaszolni, amellyel azonban a többi lakosságot kiszípolozni, ez igazán nem a módja a köz rekonszenzációnak elnyerésére.

Lám, lám! a bécsi kiáparosok hadügyminiszteri segítséggel vágnak eret a közönségen. Mennyivel jobb mégis hazánkban: ezt nálunk a közönségen előadók minden segítség nélkül is meg tudják csinálni.

Közigazgatási reform — gazdasági szakképzettség.

A közigazgatási reform kérdése újra naprendre kerül. Mintán az választójogi reform el van intézve s ha csak valamely ősi tradícióra támaszkodó pártfördék nem áll be segítőtársul a örökre nyugtalan, soha el nem csillapítható radikálizmusnak, a parlament a siker reményével foghat a közigazgatás reformjához, a mire csakugyan megérték az állapotok.

A háboru erőpróbára tette a magyar közigazgatást. Megállapítjuk, hogy nagy törődéssel, sok munkával s mindezekkel arányban nem álló eredménnyel dolgozott a súlyos viszonyok között közigazgatásunk minden tagozata. Hiba volt mindenütt, az emberekben, főképp a rendszerben egyaránt de mégis leginkább abban kell keresnünk az eredménytelenségeket, hogy a tisztán jogi szakképzettségre megszervezett közigazgatást a háboruval kapcsolatos teendők egész tömege átsodorta a gazdasági területre, a melyen a tisztviselő teljesen idegen volt. Az élet háborus átalakulásában a jogi képzettségű tisztviselő ingadozott, intézkedéseiben igadozott, bizonytalan volt, egyes rendelkezéseknek gazdasági élet gyors mozgásával az, aki hozzá volt szokva az aktív lassu de végtelen sőtálgatásaihoz és így pusztultak bele egész nagy érdekek ebbe a papíros rendszerbe.

A ki a most meginduló közigazgatási reformot komolyan veszi és azzal nem akar rövid és bizonytalan életű politikai célokat szolgálni, annak számolni kell azal, hogy a magyar közigazgatás a jövőben nem élhet meg Justinianusból, sem a Tripártitumból, a közigazgatás előtt ma nyitottak kell lenni a gazdasági élet nagy könyvének. Birót, ügyvédet nevelhet a jogi egyetem, de aki a közigazgatásnak az élet minden ágazatába bele kapaszkodó gépezetében akar eredménnyel dolgozni, annak tisztában kell lennie a gazdasági élet minden vonatkozásával és így a közigazgatási reformnak össze kell kapcsolódnia a tanügyi reformmal olyanképpen, hogy a gazdasági szaktudás is érvényesüljön a közigazgatásban. Ilyen irányu intézkedést tervezett már Ghillány leire báró azzal a céllal, hogy új nemzedék neveltesék a közigazgatásnak, amely a jogtudás mellett mezőgazdasági ismeretekkel is rendelkezzen s alkalom adtán s ez a földművelésügyi igazgatás tisztviselőinek gyakorlati és elméleti mezőgazdasági szakismeretek megszerzésére.

Ezt tovább fejlesztette Apponyi gróf azzal, hogy az összes gazdasági akadémiákat bekapcsolta a jogi fakultásokba olyképpen, hogy amely gazdasági akadémiái hallgató bármely jogakadémián az előírt jogi tantárgyakat hallgatta, megszeresheti államtudományi doktorátust. Ezt a meg-

oldást Zichy János közoktatásügyi miniszter is magáévá tette és így a mezőgazdasági közigazgatás lesz első sorban abban a helyzetben, hogy mindkét irányban szakképzett tisztviselőkkel rendelkezik. Ez a rendszer jó és helyes, csakis ezzel lehet biztosítani a közigazgatás pontos, akadálytalan menétét, az igazi reformnak ezen kell sarkallni a ezt az irányt tovább fejleszteni.

Mezőgazdasági kamarák

Értesülésünk szerint Sorényi Béla gróf földművelésügyi miniszter ez év őszén be fogja terjeszteni a mezőgazdasági kamarákra vonatkozó javaslatát. Ennek a javaslatnak keretében meg kell oldani azt a kérdést is, hogy a mezőgazdasági érdekképviseletek munkájában.

Ettől sokan idegenkednek. Ha van is itt-ott ellentét a gazdag és a munkások között, egészen bizonyos, hogy ezeknek kiegyenlítése éppen ezeknek az érdekképviseleteknek keretében történhetik meg legsimábban és legalkerebben. A mezőgazdasági egységes szervezetben véve egységes legyen és a felmerülő ellentétek maguknak az érdekképviseleteknek keretében nyerjenek kiegyenlítést.

A falusi lakosság érdekében.

Wekerle Sándor miniszterelnök a Magyar Gazdaszövetség felterjesztésére, elismerve annak a kérésnek jogosultságát, hogy a falusi lakosság felségítése, nevezetesen a falusi gyermekek ruhával, cipővel a falusi iskoláknak lakosságának látványgá váló ellátása tekintetében intézkedés történjék utasította a Hadigondozó Hivatalt, a tárgyalásokban való részvételre.

Ugy értesülünk, hogy a hivatal és a kezdeményező Magyar Gazdaszövetség között ebben az irányban a tárgyalások mindeddig megindulnak. Ez szükséges is, mert hiszen azok eredményének már az ősi hónapokban érvényesülni kell. Nagy dolgok kell előkészítés nélkül nem létesíthetők pedig e kérdésnél nemcsak a háminizmus, hanem a hadiérdek is erősen kockán forog.

HIREINK.

— A ref. templomban ma délelőtt Csányi László a.-lelkész predikál.

— Hajdúvármegyei közigazgatási bizottsága szept. 9-én Debrecenben Wezprény Zoltán főispán elnöklése alatt ülést tartott. Az ülés után a gazdasági albizottság ülésezett. A Kovács Ákos tulajdonát képező Kiskabai uradalom eladását tárgyalta a bizottság. A kiskabai uradalmat, amely mintegy 2400 kgt. hold terjedelmű, egy Gálger nevű hadi milliomas vette meg. Kaba község a vétel ellen felléleymódással élt, mert ugyanabban az árban Kaba község lakosai is megvehették volna a birtokot. Emellett tudvalevő ok, hogy míg a világháboru zivatarai között a kabal ezimagyar lakosság ezzel vérdükkel védte a magyar földet, addig a hadimilliomások

pénzüket nagy kényelmesen egymásra rakosgatták és tetszésük szerint gazdagodtak. A hazai föld védelme és ezért való vérség, hős halál eddig nagyobb érdemnek lett betudva, mint a hadiszállítás. A gazdasági albizottság úgy határozott, hogy a 10 millió vétel jóváhagyásának mi sem állhat utjában, mert Gálger milliomas jó gazda és a föld jóvelmezőségének fokozását elő tudni mozdítani, egyébként pedig a megyében földétség nincs. Balmazújváros, P.-ladány, Szovát, Tetétlen, Nádudvar lakossága talán észbe se jutott a bizottságnak. E szerint a kabalai véráldozata és pénze nem elég egy ilyen birtok megszerzéséhez. Az ügy elbírálása végett nem sokára az országos ingatlan forgalmi bizottsághoz megy. Kedvezőtlen döntés esetén Kaba község lakosai az uralkodó elő járulnak és megkérlik a jog és igazság legelőbb fejt ügyükben a döntésre.

— A református elemi népiiskolában a beiratások október első napján veszik kezdetüket. A tanítótestület az év megnyitással kapcsolatos teendőkre nézve legelőzelebb ülést tart.

— Szabó eszperes visszavonulása. Az alsószabolcs-hajduvidéki reform. egyházmegye nagyérdemű, kiváló eszperese Szabó Lajos hajduhadházi lelkész az eszperesi tisztségről, amelyet az egyházmegye összes tényezőinek őszinte öllomerésére töltött be, lemondani szándékozik. Közbeesülés, benső szerelet igazi ragaszkodás köztötte őt az egyházmegyéhez. A legnehezebb évek alatt óriási munkát végzett. Nemcsodá, ha munkaképeségét a nagy feladat próbára tette. Ha igaznak bizonyul lemondása, nagy veszteséget jelentene az egész egyházmegyébe.

— Burgonya vásárlási igazolványok válthatók a városi közellátási hivatalban.

— Ulreich József kir. főállatorvos lakását VII. tized 102 sz. alá Szűcs házba helyezte át.

— A községi iparos tanoncelokolában a beiratkozások szept. 15-én vasárnap d. e. 8—12 óráig tartanak meg. Főhivatnak az összes tanonctartó iparosok és kereskedők, hogy tanoncaikat e napon pontosan és időtőlentül küldjék fel a beiratkozásra, mert a beiratkozást elmulasztók a legújabb miniszteri rendelet értelmében a legszigorubb büntetéssel fognak sújtatni. A beiratkozások tehát szept. 15-én tartanak meg nem pedig szept. 22-én, mint az a mult héten tévesen közöltetett. Szűcs Miklós igazgató.

— A polgári leányiskola óvmegnyitása szept. 9-én ment végbe. Az intézet erősbödését mutatja az a körülmény, hogy az I-es osztályban a növendékek száma megkétszereződött.

— Fogházzal büntetik a rómihirek terjesztőit. A belügyminiszter leiratot küldött a vármegye alispánjánhoz, amelyben különösen felhívja a figyelmét arra, hogy szigoruan ellenőrizze az áthirek terjesztőit. Egyidejűleg az e tárgyban kiadott rendeletet kibővítí olyan formán, hogy aki közállpontainkra vonatkozó oly hirt kohol vagy olyan álhirt terjeszt, amely alkalmas arra, hogy a lakosság körében elkedveltséget támaszson a nemzet ellenlő erejében; a becsületes béke elérhetőségében; a hirtet megingassa, vagy közgazdasági viszonyainkról valótlán és kedvezőtlen hirt kohol és terjeszt, kihágást követ el és 15

napi terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.

— Az Ujság ajándék naptára az 1919. évre már sajtó alatt van. Ez a gyönyörű és 300 oldalra terjedő naptár sok illusztrációval, szépirodalmi és közgazdasági tartalommal és a tudnivalók egész tárházával nélkülözhetetlen a családban, az üzletben, vállalkozásban mindenre kiterjedő tájékoztatásával. Az Ujság minden előfizetője ingyen kapja karácsonyi ajándékképp. Könyvtári forgalomban nem kapható! „Az Ujság” előfizetési ára: egészévre 52.— K. félévre 26.— K. negyedévre 13.— K. egy hóra 4.60 K. Ha erre az ajándék naptárra igényt tart, fizessen elő Az Ujság-ra. Megrendelő cím. Az Ujság kiadóhivatala Budapest, VII., Rákóczi ut 54 sz.

— Felemelték a só árát. A hivatalos lap a pénzügyminiszter rendeletét közli, amellyel a só-árak felemelésének végrehajtását rendeli el. Az árak felemelését a törvényhozás szavazta meg és a miniszter utasítja a sóhivatalokat, hogy a jövőben a kőszó alapárát métermázsánként 18 K helyett 28 K-val, a főti sóét 19 K helyett 33 K, a tengeri sóét 18 K helyett 33 K-val, a konyhasókat általában 10—10 K-val drágábban, végül a marhasó árát 6 K helyett 10 koronával számlázzák és az eladási árakat ennek megfelelően állapítják meg.

— Az építési anyagok lefoglalása. A hivatalos lap szept. elsei száma közölte a kormány régóta bejelentett rendeletét az építőanyagok lefoglalásáról. A rendelet szerint mindenki, akinek bizonyos mennyiségű építőanyaga (téglá, cserép, cement, mész, stb.) van köteles készletét az október 8-ig a kijelölt hatóságoknak bejelenteni. Ezekkel a készletekkel a tulajdonosok többé szabadon nem rendelkezhetnek, azokat a kormány közszükséglet céljaira lefoglalja. Építőanyagokat ezentúl csak szállítási igazolvánnyal lehet a helyszínről elszállítani.

— A gazdák borszükséglete. A kereskedelemügyi miniszter most küldött rendeletében beszüntette a mezőgazdák részére a borszerzési engedélyek kiadását. Közölte egyben a miniszter, hogy ezzel szemben havonként két métermázsá kidolgozott bört bocsát az alispán rendelkezésére a gazdák között leendő szétosztása végett. Ezért a mai naptól ne is adjanak be kérvényt az alispánhoz cserzési engedélyért, mert most már ilyen engedélyt ugysem kaphat senki, hanem a jelentkezés sorrendjében utalja ki az alispán a mezőgazdák részére a rendelkezésére álló bört

— Mit vihetnek magukkal az orosz foglyok? Az Oroszországgal legközelebbi időben folyamatba teendő nagyobb szabású fogolykicserélés miatt a hadügyminiszterium közli, hogy a hadifoglyok aranypénzt egyáltalán nem vihetnek magukkal, ezüstpénzt legfeljebb 2 korona értékűt, papírpénzt 1000 korona értékben, ha azonban több gyerekes családjára az orosz fogoly, akkor az illetékes katonai hatóság engedélyezhet nagyobb összeget is. A többi pénz az illetékes hatóságnál letétbe helyeztetik. Bármely más tárgyat is csak katonai hatósági engedéllyel lehet kivinniük. A tisztok podgyászja 50 kiló, a közkatonáé 25 kiló súlyu lehet.

Elsőrangú biztosító társaság egy új népszerű biztosítási ágazat bevezetése céljából helyben

vezérügynökséget

szándékszik létesíteni, melynek vezetésére és az üzletág terjesztésére alkalmas uriembert keres.

Ajánlatok „Fixum” jellegre Eckstein Bernát, hirdetőjébe, Budapest, VII. ker. Erzsébetkörut 38, sz. küldendők.

5949—1918. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy az 1917. évi III. oszt. keresetiadó pót és változási kivetési lajstromait 1918. évi szeptember hó 12-ik napjától, 1918. évi szeptember hó 20-ik napjáig terjedő 8 napon át a város-házán az adóügyi jegyző irodájában közszemlére kitétem, hol az érdekelt adózók azt a közszemlérekitétel ideje alatt megtekinthetik a esetleges észrevételeiket megtekinthetik. Hajduszoboszló, 1918. szeptember 12. Székely József ad. jegyző.

Mézet, viaszt, sonkolyt ke- res megvételre a „M É H”

a magyar méhészek értékesítő szövetkezete Budapest, Frangepán-utca 33/h. Árajánlattal egyidőben minta is küldendő.

Méhészeti eszközökről árjegyzéket — méhészeti szaklapból mutatványszámot kívánatra ingyen és bérmentve küld a „Méh,”

Hirdetmény.

Tisztelettel tudatom a t. közönséget, hogy úgy mint eddig, mostan is a

tollat és bőrt

a legmagassabb napi árban veszem, a miért is kérem b. pártfogását

Teljes tisztelettel

Fülöp Hermann

II. tized 143 szám.

Legújabb divatu

menyasszonyi és eljegyzési
ékszereket jutányosan

Megyei telefon 696.

Veszek ócska aranyat és ezüstöt készpénzért a legmagasabb árban!!

Megyei telefon 696

Halász Nándor

óras és ékszerésznél vásárolhatunk,

Debrecenben

a nagytakarék ujj palotájában.